

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۴-۱۴۰۳	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : اردیبهشت ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاه :	زمان امتحان :	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.) (نمونه اول)		
	بارم		

۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) برخی باستان شناسان از پدیده ابداع کشاورزی با عنوان «انقلاب کشاورزی» یاد می کنند . ب) آمن هوتپ چهارم، فرعون دوره جدید، کوشید یگانه پرستی را در شکل پرستش خدای خورشید در مصر ترویج کند. ج) در مرحله تحلیل و تفسیر اطلاعات ، پژوهشگر نتایج و یافته های تحقیق را استخراج و در قالب گزارش علمی ارائه می کند.	۰/۲۵								
۲	کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>۱) کاغذ پاپیروس</td><td>الف) اموری ها</td></tr><tr><td>۲) افسانه «گیلگمش»</td><td>ب) اکدیان</td></tr><tr><td>۳) نخستین سند قانون گذاری جهان</td><td>ج) مصریان</td></tr><tr><td></td><td>د) سومریان</td></tr></table>	۱) کاغذ پاپیروس	الف) اموری ها	۲) افسانه «گیلگمش»	ب) اکدیان	۳) نخستین سند قانون گذاری جهان	ج) مصریان		د) سومریان	۰/۲۵
۱) کاغذ پاپیروس	الف) اموری ها									
۲) افسانه «گیلگمش»	ب) اکدیان									
۳) نخستین سند قانون گذاری جهان	ج) مصریان									
	د) سومریان									
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (اوستایی - هجری خورشیدی - هجری قمری - مصری) الف) در دوره ساسانیان ، گاهشماری رایج و مورد استفاده ، بود . ب) تقویم رایج بیشتر کشورهای اسلامی که بر پایه گردش ماه به دور زمین تنظیم شده ، گاهشماری.....است.	۰/۵								
۴	گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) کدام یک از موارد زیر جزء منابع دست دوم تاریخی محسوب نمی شود؟ ۱) مقاله ها ۲) پایان نامه های تحصیلی ۳) طرح های پژوهشی ۴) سالنامه ها ب) کدام یک از سکونت گاه های تمدنی زیر ، از مراکز عمده تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بود؟ ۱) چغامیش ۲) شهر سوخته ۳) جیرفت ۴) سیلک کاشان	۰/۵								
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) بخش عمده مطالب تاریخ هرودت به چه موضوعی اختصاص دارد؟ ب) به کارگیری هنر نقاشی برای نشان دادن احساس و اندیشه بشر مربوط به کدام دوره از زندگی او محسوب می شود؟	۰/۵								
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) گاهنبارها : ب) باستان شناسی:	۲								
۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) دو مورد از اقدامات داریوش بزرگ را نام ببرید. ب) دو ویژگی که مردم سالاری آتن را با مردم سالاری امروز متمایز می کرد چه بود؟ ج) ویژگی های هنر و معماری در دوره هخامنشیان را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است).	۳								
۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف) به نظر شما مورخان ایرانی تا دویست سال پیش ، چه درکی از تاریخ دوره باستان خود داشتند؟ ب) به نظر شما موقعیت اجتماعی ، مقام و منزلت زنان در زمان تمدن های کهن ایلامی چگونه بوده است ؟	۲								
« ادامه سؤالات در صفحه دوم»										

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۴-۱۴۰۳	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : اردیبهشت ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاه :	زمان امتحان :	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	(نمونه اول)	بارم

۹	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) - اندیشه های کنفوسیوس ، در دوران شی هوانگ تی را بادوران سلسله هان مقایسه کنید . ب) وضعیت اقتصاد و معیشت مردم ایران دردوران باستان درزمان حکومت های مرکزی قوی وضعیف را با هم مقایسه کنید .	۲
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن، به سؤال زیر پاسخ دهید . (هر مورد ۲۵/۰) خط، زبان، علم و آموزش، ستون های استوار تمدن اند و نقش مهمی در انتقال میراث فرهنگی و تمدنی به نسل های بعد و ملت های دیگر دارند. در طول تاریخ ایران در دوران باستان از زمان ایلامی ها تا پایان دوره ساسانیان و در دوران اسلامی زبان های مختلفی رواج داشت از جمله زبان های که برای گفتار و نگارش در آن دوران ها مورد استفاده قرار می گرفت زبان ایلامی ، اوستایی ، زبان پارسی یا پهلوی اشکانی، زبان های ایرانی نو ، زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی ، زبان های کهن سؤال : براساس متن فوق الذکر ، زبان رایج و مورد استفاده در گزینه های زیر را مشخص نمایید . الف) دوران اسلامی ب) زبان رسمی و درباری حکومت اشکانیان ج) کتاب دینی زرتشتیان د) هزاران لوح گلی کشف شده از تخت جمشید	۱
تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	منظور از امشاسپندان (جاودانان مقدس) چه کسانی هستند؟	۰/۵
۱۲	چه عاملی زمینه ساز اتحاد قبایل پراکنده مادی و تأسیس حکومت ماد شد؟	۰/۵
۱۳	از عوامل مؤثر بر رونق و شکوفایی کشاورزی ایران در عصر باستان یک مورد را ذکر کنید .	۰/۵
۱۴	نتایج اقدامات خسرو انوشیروان برای اصلاح اموراجتماعی و اقتصادی ناشی از جنبش مزدک چه بود؟(ذکر یک مورد کافی است .)	۰/۵
۱۵	مهم ترین عوامل سقوط ساسانیان چه بود؟(ذکر دو مورد کافی است .)	۱
۱۶	رسمیت یافتن دین زرتشتی دردوران ساسانیان چه آثار و پیامد سیاسی ودینی را در پی داشت ؟	۱
۱۷	چرا داریوش اول، بنیانگذارو طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان شناخته می شود ؟	۱
۱۸	نتایج اقدامات شاهان هخامنشی، برای گسترش تشکیلات اداری (نظام دیوان سالاری) در زمان ساسانیان را بیان کنید .	۱
۱۹	دلایل بروز جنگ های پی در پی میان امپراتوری روم و ایران را دردوران اشکانی و ساسانی را بیان نمایید . (ذکر دو مورد کافی است .)	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»		
صبح محمدی -دبیر تاریخ خرداد ۱۴۰۴		

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه	دهم	دوره دوم متوسطه	اردیبهشت ۱۴۰۴
دیرستان		سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح (نمونه اول)		
نمره			
۱	صحیح و غلط: (هر مورد ۰/۲۵) الف) صحیح ب) صحیح ج) غلط (به جای تحلیل و تفسیر «گزارش یافته های پژوهش» صحیح است).	۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۴ ۰/۲۵ درس ۴ ص ۴۰ ۰/۲۵ درس ۱ ص ۷	۰/۷۵
۲	جور گردنی: (هر مورد ۰/۲۵) الف) با ستون - ج) مصریان ب) با ستون - د) سومریان ج) با ستون - الف) اموری ها	۰/۲۵ درس ۴ ص ۴۱ ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۶ ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۷	۰/۷۵
۳	جاهای خالی: (هر مورد ۰/۲۵) الف) اوستایی ب) هجری قمری	۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۵ ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۴	۰/۵
۴	چند گزینه ای: (هر مورد ۰/۲۵) الف) گزینه - ۴) سالنامه ها ب) گزینه - ۳) جیرفت	۰/۲۵ درس ۷ ص ۶۹ ۰/۲۵ درس ۸ ص ۷۴	۰/۵
۵	پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۲۵) الف) شرح جنگ های یونان و ایران ب) گردآوری خوراک	۰/۲۵ درس ۱ ص ۴ ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۲	۰/۵
۶	تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف) گاهنبارها: عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت ۰/۵ (آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان) درشش وقت معین از ماه های سال برگزار می شد. ۰/۵ ب) باستان شناسی: علمی است که آثار باستانی و تاریخی را ۰/۵ به منظور شناخت فرهنگ و شیوه زندگی انسان ها و جوامع گذشته، بررسی می کند. ۰/۵	درس ۱۲ ص ۱۱۶ درس ۳ ص ۲۰	۲
۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا با ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) — تاسیس سپاه جاویدان — احداث جاده شاهی — برپایی کاخ ها و بناهای مجلل (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) ب) — فقط مردان بالغی که از پدر و مادر آتنی به دنیا آمده بودند حق رای داشتند. — زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن حق رای نداشتند (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) ج) — تاثیر پذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت های تابع آن حکومت — در باری بودن و نشان دادن شکوه شاهانه و تشریفات — طبیعت گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره)	درس ۹ ص ۸۵ درس ۶ ص ۵۴ درس ۱۶ صص ۱۴۳ و ۱۴۴	۳
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»			

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح	(نمونه اول)
	نمره	

۸	اظهار نظر و قضاوت. (هر مورد ۱ نمره) الف) — آگاهی و درک محدودی از تاریخ و تمدن باستانی خود داشتند — تا آن زمان مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای نامه های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می نوشتند. — عموم مورخان تا دویست سال پیش، در میان سلسله های حکومتی ایران باستان، تنها از تاریخ ساسانیان اطلاع و شناخت نسبتاً در خور توجهی داشتند — سلسله و شاهان اشکانی را تا حدودی می شناختند — ، اما چندان شناختی از سلسله های ایلام، ماد و هخامنشیان نداشتند. — باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز باموارد فوق نمره داده شود (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) ب) یکی از ویژگی های مهم تمدن ایلامی و در واقع تمدن کهن ایرانی، مقام و منزلت والایی است که زنان داشته اند. ۰/۲۵ به طور کلی در جوامع باستانی فلات ایران، زنان موقعیت اجتماعی ممتازی داشتند و ۰/۲۵ دارای قدرت و نفوذ فراوان بودند. ۰/۲۵ زنان در کارهای مهم جامعه، نقش اساسی و تعیین کننده داشتند. ۰/۲۵ درس ۷ ص ۶۲ و ۶۳ درس ۸ ص ۷۹ باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز باموارد فوق نمره داده شود	۲
۹	مقایسه پدیده های تاریخی. (هر مورد ۱ نمره) الف) شی هوانگ تی به شدت با اندیشه های کنفوسیوس مخالفت کرد و دستور داد آثارش را بسوزانند و حکیمان پیرو او را نابود کنند. ۰/۵ اما پس از مرگ شی هوانگ تی و در دوران حکومت هان، اندیشه و آیین کنفوسیوس دوباره رواج یافت و تعلیم داده شد ۰/۵. ب) زمانی که صلح، آرامش و امنیت حکم فرما بود و زمامدارانی لایق و کاردان حکومت می کردند، فعالیت های اقتصادی، شرایط مطلوبی داشت و مردم با خیال آسوده به کسب و کار می پرداختند و از حداقل امکانات رفاهی و معیشتی برخوردار بودند؛ ۰/۵ اما دورانی که حکومت مرکزی ضعیف و آشوب و ناامنی فراگیر می شد و یا دشمنان خارجی به ایران هجوم می آوردند، اوضاع و شرایط اقتصادی به هم می ریخت و رونق و آبادانی رخت برمی بست. ۰/۵ درس ۵ ص ۴۹ درس ۱۳ ص ۱۲۷	۲
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی. (هر مورد ۰/۲۵) الف) زبان های ایرانی نو ب) (زبان پارتی یا پهلوی اشکانی ج) (زبان اوستایی د) زبان ایلامی درس ۱۵ ص ۱۳۶ تا ۱۳۸	۱
سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	گروهی از موجودات الهی که اهوره مزدا را در امر آفرینش و اداره ای امور جهان یاری می کنند. درس ۱۴ ص ۱۲۸ و ۱۲۹	۰/۵
۱۲	یورش ها و غارت گری های پی در پی آشوریان درس ۹ ص ۸۱	۰/۵
۱۳	معاف بودن از پرداخت مالیات در صورت تبدیل شدن زمین های بایر توسط کشاورزان — حفر قنات، احداث بند و سدبروی رودها و حفر نه های انتقال آب به زمین های کشاورزی — فعالیت و استریوشان سالار ها در زمینه کشاورزی (ذکر یک مورد کافی است. ۰/۵ نمره) درس ۱۳ ص ۱۱۹	۰/۵
۱۴	— قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه ی اول کاهش — و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه دوم افزوده شد. (ذکر یک مورد کافی است. ۰/۵ نمره) درس ۱۲ ص ۱۱۳	۰/۵
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»		

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی	
ردیف	راهنمای تصحیح (نمونه اول)	نمره

۱۵	۱	— ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی به دلیل اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان؛ — شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش های سیاسی؛ — نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب؛ — کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه های دجله و فرات، شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمینهای حاصلخیز آسورستان (بین النهرین)؛ — پیام جذاب دین اسلام که جهانیان را به پرستش خدای یگانه و برابری و برادری فرا می خواند؛ — انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان درس ۱۰ ص ۹۸ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره)
۱۶	۱	— از یک سو، پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین رسمی پرداختند. ۰/۵ — از سوی دیگر روحانیان زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند ۰/۵ درس ۱۴ ص ۱۳۳
۱۷	۱	در زمان داریوش یکم، حکومت هخامنشی به نهایت گسترش خود رسید ۰/۵ و این پادشاه هوشمند و لایق، برای سامان دادن به امور و اداره بهتر قلمرو پهناور تحت فرمان خود، نظام اداری منظم و کارآمدی را پدید آورد ۰/۵. از این رو، وی به عنوان بنیان گذار و طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان شناخته می شود. درس ۱۱ ص ۱۰۰
۱۸	۱	در نتیجه این اقدامات از تعداد حکومت های موروثی محلی به طور محسوس کاسته شد ۰/۵ و مناطق مختلف کشور وبه ویژه نواحی جنوبی، مرکزی و غربی آن تحت نظارت وسلطه مستقیم حکومت ساسان قرار گرفت. ۰/۵ درس ۱۱ ص ۱۰۳ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره)
۱۹	۱	— حمله امپراتوری روم به مرزهای غری ایران — مداخله در امور ارمنستان و مرزهای سوریه — تسلط بر مسیرهای تجاری جاده ابریشم درس ۱۰ صص ۹۴ و ۹۶ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره)
	۲۰	جمع نمره « سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید . »
همکاران گرامی ؛ خداقوت ، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است . خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی اوراق دانش آموزان صرفاً براساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند . باسپاس از مساعدت همکاران بزرگواران		

مهر آموزشگاه (نمونه اول)	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دبیر مربوطه : صباح محمدی		پاسخ برگ آزمون خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی		
			نام و نام خانوادگی : نام کلاس :		
بارم : ۲۰ نمره	تعداد سؤال : ۱۹	تعداد صفحات : ۲	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :

امضاء	تاریخ تصحیح	نام و نام خانوادگی مصحح	نمره با حروف	نمره با عدد	نتیجه
					تصحیح
۰/۷۵	(۱) صحیح و غلط (الف) (ب) (ج)				
۰/۷۵	(۲) جورگردنی (الف) (ب) (ج)				
۰/۵	(۳) جای خالی (الف) (ب)				
۰/۵	(۴) گزینه مناسب (الف) (ب)				
۰/۵	(۵) کوتاه پاسخ (الف) (ب)				
۲	(۶) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم : (الف) (ب)				
۳	(۷) توصیف، فهرست و طبقه بندی : (الف) (ب) (ج)				
۲	(۸) اظهار نظر و قضاوت : (الف) (ب)				

« ادامه پاسخ برگ در صفحه دوم »

پاسخ برگ آزمون خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی		اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دبیر مربوطه : صباح محمدی				مهر آموزشگاه (نمونه اوّل)	
نام و نام خانوادگی :		نام کلاس :		تعداد سؤال : ۱۹		بارم : ۲۰ نمره	
تاریخ امتحان :		ساعت شروع :		مدت امتحان : ۷۰ دقیقه		تعداد صفحات : ۲	

۲	۹) مقایسه پدیده‌های تاریخی : الف)..... ب).....
۱	۱۰) کاربرست شواهد: الف)..... (ب)..... (ج)..... (د)
۰/۵	۱۱).....
۰/۵	۱۲).....
۰/۵	۱۳).....
۰/۵	۱۴).....
۱	۱۵).....
۱	۱۶).....
۱	۱۷).....
۱	۱۸).....
۱	۱۹).....
۲۰	جمع نمره « سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۴-۱۴۰۳	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : خرداد ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاه :	زمان امتحان :	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	(نمونه دوم)	بارم

۰/۲۵	۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) اشکانیان در طول حدود ۴۷۰ سال حکومت، چندین بار پایتخت خود را تغییر دادند. ب) هرودت مورخ مشهور یونانی، به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به ایران و یونان سفر کرده است. ج) جاده شاهی به فرمان داریوش بزرگ احداث شد، که طول آن بیش از ۲۴۰۰ کیلومتر، شوش را به شهر سارد متصل می کرد.								
۰/۲۵	۲	کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف) شاپور دوم ساسانی</td><td>۱) آخرین شهریار اشکانی</td></tr><tr><td>ب) خسرو پرویز</td><td>۲) آمدن سفیران چین به ایران</td></tr><tr><td>ج) اردوان چهارم</td><td>۳) گوش مالی اعراب متجاوز به ایران</td></tr><tr><td>د) مهرداد دوم</td><td></td></tr></table>	الف) شاپور دوم ساسانی	۱) آخرین شهریار اشکانی	ب) خسرو پرویز	۲) آمدن سفیران چین به ایران	ج) اردوان چهارم	۳) گوش مالی اعراب متجاوز به ایران	د) مهرداد دوم	
الف) شاپور دوم ساسانی	۱) آخرین شهریار اشکانی									
ب) خسرو پرویز	۲) آمدن سفیران چین به ایران									
ج) اردوان چهارم	۳) گوش مالی اعراب متجاوز به ایران									
د) مهرداد دوم										
۰/۵	۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۰/۲۵) (ساسانی – هخامنشی – اشکانی – سلوکی) الف) به احتمال بسیار زیاد برخی داستان های شاهنامه مانند داستان «بیژن و منیژه» اصل و ریشه دارند. ب) فارسی باستان، نیای زبان فارسی امروزی و زبان قوم پارس بوده و در دوره به آن سخن می گفته اند.								
۰/۵	۴	گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) کدام گزینه در مورد اوستا ، کتاب مقدس زرتشتیان درست نیست ؟ ۱) بر پوست گاو نوشته شده بود ۲) بر اثر آتش سوزی تخت جمشید به دست اسکندر مقدونی از بین رفت. ۳) مهرداد یکم ، اوستا را گردآوری کرد ۴) در زمان شاپور دوم ساسانی به خط و زبان اوستایی نگارش یافت. ب) مردوک ، خدای بزرگ چه قومی بود و مورد ستایش کدام پادشاه هخامنشی قرار گرفت ؟ ۱) مصریان / کورش بزرگ ۲) مصریان / کمبوجیه ۳) بابلیان / کورش بزرگ ۴) بابلیان / کمبوجیه								
۰/۵	۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) به رئیس روستائیان و کشاورزان در دوره ساسانیان چه می گفتند ؟ ب) نظامی که انسان برای اندازه گیری دقیق زمان (سال، ماه و روز) ابداع کرده است چه نام دارد ؟								
۲	۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) سپاه جاویدان : ب) دوران پیش از تاریخ :								
۳	۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) دو مورد از ویژگی های آئین برهمنی را بنویسید. (۱ نمره) ب) از ویژگی های دین و اعتقاد ایلامی ها دو مورد را بنویسید. (۱ نمره) ج) ویژگی برجسته جشن های ایرانی در دوران باستان چه بود ؟ (۰/۵ نمره) د) دو مورد از روش های پیشرفته تعیین سن آثار باستانی را نام ببرید. (۰/۵ نمره)								
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »										

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۴-۱۴۰۳	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : خرداد ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاه :	زمان امتحان :	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	(نمونه دوم)	بارم

۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف) به نظر شما اعتقادات و سیاست دینی شاهان هخامنشی چگونه بود؟ ب) به نظر شما چرا حکومت ها در ایران باستان به راه ها و وسایل حمل و نقل اهمیت زیادی می دادند؟	۲
۹	مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) خصوصیات شاخص معماری در دوران اشکانیان و ساسانیان را با هم مقایسه کنید؟ ب) موضوع سنگ نوشته بیستون در دوره هخامنشیان را با سنگ نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت را باهم مقایسه کنید؟	۲
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن، به سؤال زیر پاسخ دهید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) منابع پژوهش علمی در تاریخ: منابع پژوهش تاریخی، از نظر درجه اهمیت و اعتبار، به دودسته تقسیم می شوند. الف - منابع دست اول یا اصلی؛ ب - دست دوم یا فرعی؛ الف - منابع دست اول یا اصلی؛ به همه آثاری گفته می شود که در زمان وقوع حادثه یا نزدیک ترین زمان به وقوع آن، نوشته شده اند. به عبارت دیگر، نویسندگان این نوع منابع، خود ناظر رویدادها بوده اند یا شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده اند؛ ب - منابع دست دوم یا فرعی؛ به همه تحقیقات و آثاری گفته می شود که بر پایه منابع دست اول پدید آمده اند. سؤال : با توجه به توضیحات بالا، مشخص کنید آثاری در کدام دسته منابع تاریخی قرار می گیرند ؟ الف) سکه ها ب) طاق بیستون ج) پایان نامه های تحصیلی د) خدای نامه ها	۱
تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	یکی از دلایل ضعف تاریخ نگاری در ایران باستان چه بود ؟	۰/۵
۱۲	گوسان ها چه نقش فرهنگی در تاریخ ایران در عصر اشکانیان داشتند؟	۰/۵
۱۳	اهمیت و شهرت فوق العاده داریوش بزرگ در تاریخ به چه دلیل می باشد ؟	۰/۵
۱۴	مهم ترین دستاوردهای رومیان باستان در حوزه معماری و مهندسی چه بود؟	۰/۵
۱۵	چه عواملی باعث گسترش روستا ها و پدید آمدن شهرها در بین النهرین شد؟	۰/۵
۱۶	چه عاملی باعث شد تا شیوه حکومت موروثی در یونان باستان از بین رفته و شیوه جدیدی جایگزین آن شود؟	۰/۵
۱۷	وزیر در دوره حکومت ساسانیان چه نقشی داشت ؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۱۸	نظام طبقاتی جامعه ایران در عصر ساسانی تحت تاثیر چه عواملی گسترش یافت و تثبیت شد ؟	۱
۱۹	علل اهمیت فتح بابل برای حکومت تازه تأسیس هخامنشی را بیان کنید . (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۲۰	اشکانیان در دوران طولانی حکومت چه میراثی از خود بر جای گذاشتند ؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید . »		
صبح محمدی - دبیر تاریخ خرداد ۱۴۰۴		

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح	نمونه دوم
	نمره	

۱	صحیح و غلط : (هر مورد ۰/۲۵) الف) صحیح ب) غلط (به جای ایران و یونان « مصر و فنیقیه » صحیح است) ج) صحیح	۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۹۱ ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۷ ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۲۰
۲	جور گردنی : (هر مورد ۰/۲۵) الف) با ستون - ج) اردوان چهارم ب) ستون - د) مهرداد دوم ج) ستون - الف) شاپور دوم ساسانی	۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۹۴ ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۹۳ ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۹۷
۳	جاهای خالی : (هر مورد ۰/۲۵) الف) اشکانی ب) هخامنشی	۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۳۹ ۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۲۷
۴	چند گزینه ای : (هر مورد ۰/۲۵) الف) گزینه - ۳) مهرداد یکم (بلاش یکم صحیح)، اوستا را گردآوری کرد. ب) شماره - ۳) بابلیان / کورش بزرگ	۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۲۹ ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۳۱
۵	پاسخ کوتاه : (هر مورد ۰/۲۵) الف) واستریوشان سالار ب) گاهشماری	۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۱۹ و ۱۲۰ ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۲
۶	تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف) سپاهی ۱۰ هزار نفری که در دوره هخامنشیان توسط داریوش ایجاد ۰/۲۵ و هیچ وقت از تعداد آن کم نمی شد ۰/۲۵ هر گاه سربازی بازنشسته یا کشته می شد ۰/۲۵ کسی دیگر جایگزین می شد . ۰/۲۵ ب) به دورانی طولانی از زندگی انسان گفته می شود ۰/۲۵ که از زمان حضور اودر جهان آغاز شد ۰/۲۵ و تا اختراع خط و گسترش تمدن ۰/۲۵ در حدود ۵۰۰۰ سال پیش به طول انجامید ۰/۲۵	۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۶ ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۰
۷	توصیف ، فهرست و طبقه بندی اجزا با ویژگی های پدیده های تاریخی : الف) — به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بود اعتقاد داشت. — آداب و مناسک دشواری رابه پیروان خود تحمیل می کرد (مانند قربانی کردن) (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) ب) — خدایان زیادی را می پرستیدند. — از آنها برای پیشرفت در کارها کمک می گرفتند. — اعتقاد داشتند خدایان نیروی ماوراء طبیعی دارند که آنها را بر هر کاری توانا می ساختند. — الهه مادر به عنوان مادر خدایان از مقام والای برخوردار بود . ج) عبادت و شکرگزاری ۰/۲۵ به درگاه خداوند بزرگ ۰/۲۵ د) رادیو کربن ۰/۲۵ پتاسیم آرگون ۰/۲۵	۰/۵ نمره درس ۵ ص ۴۳ ۰/۵ نمره درس ۸ ص ۷۸ ۰/۵ نمره درس ۱۲ ص ۱۱۶ ۰/۵ نمره درس ۳ ص ۲۶

«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح	نمونه دوم
	نمره	

۸	اظهار نظر و قضاوت. (هر مورد ۱ نمره) الف) — اکثر پژوهشگران برجسته ایرانی و غیر ایرانی درخصوص پیروی هخامنشیان از دین زرتشت اختلاف نظر دارند . — عده ای از آنان بر پایه برخی مندرجات سنگ نوشته ها و دیگر شواهد تاریخی استدلال می کنند که هخامنشیان زرتشتی بوده اند. — گروه دیگر این نظر را قبول ندارند و می گویند شاهان هخامنشی به باورهای کهن ایرانیان اعتقاد داشته اند. — در قلمرو پهنای حکومت هخامنشیان، گروه ها و اقوام متعددی با فرهنگ و اعتقادات گوناگون زندگی می کردند. — پادشاهان هخامنشی مردم را در پیروی از دین خود آزادی می گذاشتند و فرهنگ و عقاید اقوام تابع حکومت خود را محترم می شمردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره) باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز با موارد فوق نمره داده شود . ب) — زیرا راه ها در عصر باستان علاوه بر آن که امکان جابه جای کالاها و مسافران را فراهم می آوردند، در انتقال اندیشه ها و فرهنگ ها نیز نقش مهم داشتند — از طریق مسیرهای ارتباط زمینی و دریایی بود که فرهنگ ، هنر و معماری اقوام و جوامع عصر باستان در بخش های وسیعی از جهان آن روزگار بر یکدیگر تأثیر گذاشتند — بسیاری از آیین ها و دین های باستان از طریق جاده ها از شرق به غرب عالم و باباالعکس راه یافتند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره) باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز با موارد فوق نمره داده شود	۲
۹	مقایسه پدیده های تاریخی. (هر مورد ۱ نمره) الف) دوران اشکانیان: ساخت بناهای طاق دار، گنبدی و دارای ایوان - رواج هنر گچ بری ، رواج نقاشی دیواری. ۵/۰ دوره ساسانیان: کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخ ها بود. ۵/۰ ب) سنگ نوشته بیستون به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش های نواحی گوناگون اختصاص دارد ۵/۰ سنگ نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم که شرح جنگ های این پادشاه با رومیان را بازگو می کند. ۵/۰ درس ۷ ص ۶۸	۲
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی. (هر مورد ۲۵/۰) الف) دسته اول (ب) دسته اول (ج) دسته دوم (د) دسته اول درس ۱ ص ۸ و ۹	۱
سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	یکی از دلایل این بود که سنت شفاهی بسیار مقبول تر از سنت نوشتاری بوده است	درس ۷ ص ۶۷ ۵/۰
۱۲	گوسان ها داستان های ملی و پهلوانی را سینه به سینه به نسل های بعدی منتقل می کردند.	درس ۱۵ ص ۱۳۸ ۵/۰
۱۳	به خاطر اقدامات اساسی و کم نظیری بود که برای ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظام و اقتصادی انجام داد	درس ۹ ص ۸۵ ۵/۰
۱۴	— معماری و مجسمه سازی — ایجاد شبکه پیشرفته ای از جاده ها	درس ۶ ص ۵۹ و ۶۰ ۵/۰
۱۵	— افزایش جمعیت — تولید مازاد بر خوراک	درس ۴ ص ۳۵ ۵/۰
۱۶	— توسعه دریانوردی — گسترش تجارت خارجی ،	درس ۶ ص ۵۴ ۵/۰
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»		

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم	دوره دوم متوسطه	خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:
دبیرستان		سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح (نمونه دوم)		
	نمره		
۱۷	وزیر تحت نظارت مستقیم پادشاه کار می کرد و مجری فرامین او بود. — زمانی که پادشاه در جنگ یا سفر بود، وزیر به عنوان جانشین او کشور را اداره می کرد. — وزیر همچنین گاهی فرماندهی سپاه را نیز در جنگ به عهده می گرفت . درس ۱۱ ص ۱۰۳		
۱۸	تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری دیوانی به وجود آوردند. — رسمیت یافتن دین زرتشت و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)		
۱۹	بابل یکی از بزرگ ترین شهرهای آن روزگار به شمار می رفت — مردمان واقوام با خاستگاه اجتماعی و فرهنگی گوناگون در آنجا می زیستند. — داشتن بناها و پرستشگاه های با شکوه ، — مراکز اقتصادی ثروتمند — ، نهادهای سیاسی واداری متعدد — در اختیارداشتن راه های ارتباط با سرزمین های دور و نزدیک درس ۹ ص ۸۳ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)		
۲۰	حکومت اشکانی، با رشادت و روحیه جنگاوری، ایران را از چنگ بیگانگان بیرون آورد — اشکانیان با آسان گیری و مداراجویی فرهنگی و دینی، اقوام و فرقه های دینی گوناگون و حتی یونانی تباران ایران را که در سراسر قلمرو آنها پراکنده بودند، در کنار یکدیگر حفظ کردند. — سلسله اشکانی توانست به ایران استقلال و حیثیت دوباره ببخشد — اشکانیان به تدریج با پیوند دادن اجزای مختلف فرهنگ ایرانی و ترویج ایران گرایی، ایران را احیا کردند درس ۱۰ ص ۹۳ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)		
۲۰	جمع نمره		
« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»			
همکاران گرامی ؛ خداقوت ، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است . خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی اوراق دانش آموزان صرفاً براساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند . باسپاس از مساعدت همکاران بزرگواران			

مهر آموزشگاه (نمونه دوم)	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		پاسخ برگ آزمون نوبت خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی	
	دبیر مربوطه : صباح محمدی		نام و نام خانوادگی : نام کلاس :	
	تاریخ امتحان : ساعت شروع :		مدت امتحان : ۷۰ دقیقه تعداد صفحات : ۲ تعداد سؤال : ۲۰ بارم : ۲۰ نمره	

امضاء	تاریخ تصحیح	نام و نام خانوادگی مصحح	نمره با حروف	نمره با عدد	نتیجه
					تصحیح
۰/۷۵			(الف) (ب) (ج)		(۱) صحیح و غلط
۰/۷۵			(الف) (ب) (ج)		(۲) جورکردنی
۰/۵			(الف) (ب)		(۳) جای خالی
۰/۵			(الف) (ب)		(۴) گزینه مناسب
۰/۵			(الف) (ب)		(۵) کوتاه پاسخ
۲			(۶) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم : (الف) (ب)		
۳			(۷) توصیف، فهرست و طبقه بندی : (الف) (ب) (ج) (د)		
۲			(۸) اظهار نظر و قضاوت : (الف) (ب)		
« ادامه پاسخ برگ در صفحه دوم »					

مهر آموزشگاه (نمونه دوّم)		اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		پاسخ برگ آزمون نوبت خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی			
				نام و نام خانوادگی : نام کلاس :			
				دبیر مربوطه : صباح محمدی			
تعداد سؤال : ۲۰		تعداد صفحات : ۲		مدت امتحان : ۷۰ دقیقه		تاریخ امتحان :	
بارم : ۲۰ نمره				ساعت شروع :			

۲	۹) مقایسه پدیده‌های تاریخی : الف)..... ب).....
۱	۱۰) کاربست شواهد: الف)..... (ب)..... (ج)..... (د).....
۰/۵	۱۱).....
۰/۵	۱۲).....
۰/۵	۱۳).....
۰/۵	۱۴).....
۰/۵	۱۵).....
۰/۵	۱۶).....
۱	۱۷).....
۱	۱۸).....
۱	۱۹).....
۱	۲۰).....
۲۰	« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .» جمع نمره

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : خرداد ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاہ :	زمان امتحان : ۱۴۰۴/۰۳/	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	[نمونه سوّم]	بارم

۰/۷۵	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) ترکیب آموزه‌هایی از دین‌های زرتشتی، مسیحی و بودایی آیین جدیدی به نام مانوی را عرضه کرد. ب) هند باستان، سرزمینی پهناور و متنوع، شامل هندوستان، بنگلادش و بخش وسیعی از پاکستان امروزی بوده است. ج) حکومت ایلام، پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر اسکندر مقدونی در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.	۱								
۰/۷۵	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف) آشوکا</td><td>۱) رفتار اخلاقی</td></tr><tr><td>ب) چندرا گوپتا</td><td>۲) تکمیل دیوار بزرگ چین</td></tr><tr><td>ج) کنفوسیوس</td><td>۳) اوج قدرت حکومت موریان</td></tr><tr><td>د) شی هوانگ تی</td><td></td></tr></table>	الف) آشوکا	۱) رفتار اخلاقی	ب) چندرا گوپتا	۲) تکمیل دیوار بزرگ چین	ج) کنفوسیوس	۳) اوج قدرت حکومت موریان	د) شی هوانگ تی		۲
الف) آشوکا	۱) رفتار اخلاقی									
ب) چندرا گوپتا	۲) تکمیل دیوار بزرگ چین									
ج) کنفوسیوس	۳) اوج قدرت حکومت موریان									
د) شی هوانگ تی										
۰/۵	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۰/۲۵) (سلوکیان - ساسانیان - هخامنشیان - اشکانیان) الف) استفاده از فیل در جنگ‌ها برای نبرد با دشمنان، از جمله ابتکارات سلسله بود. ب) صدای طبل در آغاز حملات که معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد مخصوص حکومت بود.	۳								
۰/۵	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) در زمان کدام شاه هخامنشی، مصر از زیر سلطه هخامنشیان خارج شد؟ ۱) کمبوجیه ۲) داریوش سوم ۳) اردشیر سوم ۴) اردشیر دوم ب) در کدام یک از گزینه‌های رابطه علت و معلولی به درستی رعایت نشده است؟ ۱) بنا کردن شهر هگمتانه ————— دهیوک ۲) آخرین فرمانروای هخامنشی ————— داریوش سوم ۳) سردار شجاع ایرانی ————— آریوبرزن ۴) شکست در نبرد دریایی سالامیس ————— داریوش بزرگ	۴								
۰/۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به کدام منطقه است؟ ب) موجوداتی الهی در دین زرتشت که آهوره مزدا را در امر آفرینش و اداره امور جهان یاری می‌کنند چه نامیده می‌شوند؟	۵								
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) خط زمان: ب) منشور کورش:	۶								
۳	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف) اساس شیوه تاریخ‌نگاری نوین بر چه مواردی استوار بود؟ (ذکر دو مورد کافی است). (۰/۵ نمره) ب) اعتقادات دینی مردم بین‌النهرین و سومر چه ویژگی‌های داشت؟ (ذکر دو مورد کافی است). (۱ نمره) ج) مجلس‌های دوره اشکانی چه نقشی در اداره امور کشور داشتند؟ (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵ نمره) د) عمده‌ترین منابع درآمد حکومت‌ها در ایران باستان را نام ببرید. (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵ نمره) ه) ساسانیان در دوران حکومت خود با چه مشکلاتی در بعد خارجی مواجه بودند؟ (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵ نمره)	۷								

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع:
نوبت امتحان : خرداد ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاہ :	زمان امتحان : ۱۴۰۴/۰۳/	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	(نمونه سوّم)	بارم

۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف) به نظر شما نظام اجتماعی جامعه نخستین آریایی چگونه بود؟ ب) به نظر شما نقش و جایگاه شاه در تشکیلات سیاسی و اداری هخامنشی چگونه بود ؟	۲
۹	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) سلسله اشکانیان و ساسانیان را از نظر نوع نظام حکومتی با هم مقایسه نمایید . ب) نحوه نابودی تمدن مینوسی و تمدن میسنی در یونان باستان را با هم مقایسه کنید.	۲
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن، به سؤال زیر پاسخ دهید . (هر مورد ۲۵/۰ نمره) منابع تحقیق تاریخ ایران در دوره باستان به دو دسته منابع دست اول یا اصلی و منابع دست دوم یا فرعی تقسیم می شوند منابع دسته اول به همه آثاری گفته می شود که در زمان وقوع حادثه یا نزدیک ترین زمان به وقوع آن، نوشته شده اند. به عبارت دیگر، نویسندگان این نوع منابع، خود ناظر رویدادها بوده اند یا شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده اند منابع دست اول یا اصلی تاریخ ایران باستان نیز خود به دو دسته منابع غیرنوشتاری و منابع نوشتاری، تفکیک می شوند منابع غیرنوشتاری شامل تمامی آثار مادی و دست ساخته هایی می شود که از ایرانیان باستان برجای مانده است و نوشتاری، شامل تمامی نوشته هایی است که درباره رویدادهای تاریخی ایران در عهد باستان نگارش یافته اندو منابع دست دوم یا فرعی به همه تحقیقات و آثاری گفته می شود که بر پایه منابع دست اول پدید آمده اند. از جمله منابع تحقیق در ایران باستان می توان به موارد زیر اشاره کرد . سنگ نوشته ها ، کاخ ها، آتشکده ها، پل ها، آب بندها و کاروانسراها ، خدای نامه ها ، سنگ نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم ، مقاله ها، پایان نامه های تحصیلی ، طرح های پژوهشی ، لوح های گلی سؤال : مشخص کنید هر کدام از آثار زیر جزو کدامیک از منابع تحقیق (منابع دسته اول نوشتاری ، منابع دسته اول غیر نوشتاری ، دسته دوم) تاریخ ایران باستان هستند؟ الف) کاروانسراها ب) پایان نامه های تحصیلی ج) لوح های گلی د) آتشکده ها	۱
تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	دلیل مومیایی کردن اجساد فرعون ها در مصر باستان چه بود؟	۰/۵
۱۲	نقاشی ها و اشیای کشف شده در غارهای باستانی حاوی چه مطالبی است؟	۰/۵
۱۳	چه عواملی شناخت تاریخی نسبت به ایران باستان را در دو قرن اخیر متحول کرده است؟	۰/۵
۱۴	دلایل کاهش دامنه اختیارات و قدرت پدردر خانواده دوره هخامنشی به بعد را ذکر کنید .	۰/۵
۱۵	جنبش مزدک در زمان پادشاهی قباد یکم در دوره حکومت ساسانیان خواستار چه چیزهایی بود؟ (ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۵
۱۶	یک نمونه از مهم ترین دستاوردهای ساکنان فلات ایران در دوران پیش از تاریخ در زمینه فلزکاری را بیان نمایید. (ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۵
۱۷	ایجاد نظام پولی توسط داریوش بزرگ هخامنشی چه نتیجه ای داشت؟	۱
۱۸	دلایل باقی نماندن آثار ادبی مکتوب از دوران هخامنشیان و اشکانیان را بنویسید .	۱
۱۹	سیاست آزادی دینی اشکانیان چه آثار و نتایج فرهنگی و اجتماعی را در پی داشت؟ (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۲۰	پژوهشگران با مقایسه نقش برجسته های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن به چه نتایجی دست یافتند ؟	۱
۲۰	« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»	جمع نمره
صباح محمدی - دبیر تاریخ خرداد ۱۴۰۴		

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح	(نمونه سوم)
	نمره	

۰/۷۵	۱	صحیح و غلط: (هر مورد ۰/۲۵) الف) صحیح ب) صحیح ج) غلط (به جای اسکندر مقدونی «آشوریان» صحیح است)	۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۳۵ ۰/۲۵ درس ۵ ص ۴۲ ۰/۲۵ درس ۸ ص ۷۷
۰/۷۵	۲	جور گردنی: (هر مورد ۰/۲۵) ۱) با ستون - ج) کنفوسیوس ۲) با ستون - د) شی هوانگ تی ۳) با ستون - الف) آشوکا	۰/۲۵ درس ۵ ص ۴۸ ۰/۲۵ درس ۵ ص ۴۷ ۰/۲۵ درس ۵ ص ۴۵
۰/۵	۳	جاهای خالی: (هر مورد ۰/۲۵) الف) ساسانیان ب) اشکانیان	۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۷ ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۷
۰/۵	۴	چند گزینه ای: (هر مورد ۰/۲۵) الف) شماره ۴ - اردشیر دوم ب) گزینه ۴ - شکست در نبرد دریایی سالامیس - داریوش بزرگ (خشاریاشا صحیح است).	۰/۲۵ درس ۹ ص ۸۷ ۰/۲۵ درس ۹ ص ۸۶
۰/۵	۵	پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۲۵) الف) بستر کشف رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است ب) امشاسپندان یا جاودانان مقدس	۰/۲۵ درس ۸ ص ۷۲ ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۲۹
۲	۶	تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف) نموداری است که به وسیله آن می توان رویدادهای یک دوره یا دوران های مختلف تاریخی ۰/۵ را، به ترتیب زمان وقوع آنها نشان داد ۰/۵ ب) لوحی استوانه ای از گل رس به زبان بابلی که کورش دستور داد ۰/۵ ماجرای فتح بابل بر روی آن نوشته شود و اکنون درموزه بریتانیای لندن نگهداری می شود ۰/۵	درس ۲ ص ۱۶ درس ۹ ص ۸۳
۳	۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا با ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) — سنجش دقیق منابع — استناد به اسناد و مدارک معتبر — دوری از داستان پردازی (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵ نمره) ب) — خدایان متعددی را می پرستیدند و اعتقاد داشتند هر شهر از آن خدای است. — برای خدای شهر خود پرستگاهی باشکوه می ساختند و قربانی و هدایای فراوان میدادند. — معتقد بودند خدایان انسان را برای خدمت به خود آفریده است و اگر در این کار کوتاهی کنند خدایان آنان را با فرستادن سیل، طوفان یا خشکسالی تنبیه می کند (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) ج) — پادشاه اشکانی را در اداره کشور کمک می کردند — در تعیین جانشین پادشاه و تصمیم گیری برای جنگ و صلح نقش داشتند (ذکر یک مورد کافی است. ۰/۵ نمره)	درس ۱ ص ۵ درس ۴ ص ۳۶ درس ۱۱ ص ۱۰۲ «ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی

ردیف	راهنمای تصحیح (نمونه سوم)	نمره
------	---------------------------	------

د) — انواع مالیات ها شامل: مالیات کشاورزی و دام، مالیات پیشه وران و مالیات سرانه، — عوارض گمرکی، حمل و نقل و راهداری — حق بهره برداری از معادن و جنگل ها (ذکر یک مورد کافی است. ۵/۰ نمره) درس ۱۳ ص ۱۲۷	ه) — حملات و جنگ های پیاپی با رومیان — یورش های اقوام صحراگرد از شمال شرقی — یورش های اعراب از جنوب شرقی (ذکر یک مورد کافی است. ۵/۰ نمره) ۱۰ صص ۹۴ و ۹۶ و ۹۷
---	---

«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»

۸	اظهار نظر و قضاوت. (هر مورد ۱ نمره) الف) — اقوام آریایی به صورت قبیله ای زندگی می کردند و کسانی که از نظر نژاد، زبان و باورهای دینی مشترک بودند درون یه ک قبیله قرار می گرفتند. — هر قبیله شامل چند طایفه بود و طایفه نیز خود به چندین خانواده بزرگ تقسیم می شد. — در کنار این رده بندی قبیله ای، نوع تقسیم بندی اجتماعی سه گانه بر اساس شغل و پیشه افراد هم وجود داشت که در آن افراد به سه قشر روحانیون، جنگجویان، کشاورزان و شبانان تقسیم شده بودند. — وجود قشرهای سه گانه آریایی در آغاز، معرف نوعی تقسیم کار و دسته بندی حرفه ای به شمار می رفت و به نظر می رسید قشری بر قشر دیگر، برتری و امتیاز خیلی خاصی نداشته است. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره) درس ۱۲ ص ۱۰۹ باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز باموارد فوق نمره داده شود. ب) — در رأس تشکیلات سیاسی و اداری هخامنشیان، پادشاه قرار داشت که از اختیارات فراوان در اداره ی امور کشور برخوردار بود. — داریوش یکم، ادعا می کردند که به خواست اهوره مزدا به مقام پادشاهی دست یافته اند و به یاری او بر کشور فرمان می رانند. — این ادعا به نوعی به حکومت آنان جنبه ی دینی می داد و مردم را تشویق و ترغیب می کرد که از آنان فرمان بری کنند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره) درس ۱۱ ص ۹۹ باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز باموارد فوق نمره داده شود.	۲
---	--	---

۹	مقایسه پدیده های تاریخی. (هر مورد ۱ نمره) الف) نظام حکومتی اشکانیان مجموعه ای از حکومت های نیمه مستقل بود که به حکومت مرکزی اشکانی، مالیات و نیروی نظامی می داد. این نوع حکومت را ملوک طوایفی خوانده اند درس ۱۰ ص ۹۳ ساسانیان مصمم بودند به جای حکومت ملوک طوایفی اشکانی، حکومتی متمرکز و قدرتمند ایجاد کنند که دستورات و قوانین آن در سرتاسر ایران اطاعت شود ب) تمدن مینوسی به احتمال زیاد، در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است. تمدن میسنی به دلیل رقابت شهرها و جنگ های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده اند. درس ۱۰ ص ۹۴ درس ۶ ص ۵۱ درس ۶ ص ۵۲	۲
---	--	---

۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی. (هر مورد ۲/۵) الف- غیر نوشتاری (ب) دسته دوم (ج) نوشتاری (د) غیر نوشتاری درس ۷ ص ۶۶ تا ۶۹	۱
----	---	---

«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»

راهنمای تصحیح آزمون نوبت خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان	سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳	دبیر مربوطه: صباح محمدی
ردیف	راهنمای تصحیح (نمونه سوم)	نمره

سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

۱۱	اعتقاد مردم مصر به زندگی بعد از مرگ	درس ۴ ص ۴۰	۰/۵
۱۲	منبع ارزشمندی برای مطالعه و شناخت زندگی مردمان دوران پیش از تاریخ به شمار می روند	درس ۳ ص ۲۳	۰/۵
۱۳	خوانده شدن خط های باستانی و کاوش های باستان شناسی	درس ۷ ص ۶۳	۰/۵
۱۴	با توسعه تشکیلات حکومتی و گسترش گروه های اجتماعی	درس ۱۲ ص ۱۱۳	۰/۵
۱۵	— مزدک طرفدار برابری مردم در بهره مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. — او اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند — خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهی دستان تقسیم شود. (ذکر یک مورد کافی است. ۰/۵ نمره)	درس ۱۰ ص ۹۵	۰/۵
۱۶	— با چکش کاری بر روی رگه های طبیعی مس برخی ابزارها به ویژه زیورالات مسی ساختند. — ساخت اشیاء و ابزارهای مفرغی از طریق آمیختن مس با ماده قلع — ساخت اشیاء و ظروف سنگ صابون (ذکر یک مورد کافی است. ۰/۵ نمره)	درس ۸ ص ۷۴	۰/۵
۱۷	— معیاری برای ارزش گذاری کالاها و خدمات در نواحی مختلف پادشاهی هخامنشی شد. — عامل مهمی در بسط و گسترش تجارت داخلی و خارجی بود	درس ۱۳ ص ۱۲۳	۱
۱۸	— زیرا در ایران باستان نقل شفاهی داستان ها و تعالیم دینی و ادبی بر کتابت و نوشتن ترجیح داده می شد لذا تنها اسناد مربوط به سیاست و تا حدی اقتصاد را کتابت می کردند. — رایج بودن سنت نقالی و قصه گویی در میان مردم درس ۱۵ ص ۱۳۸		۱
۱۹	— ایرانیان و دیگر مردمانی که در سرزمین های تحت فرمانروایی حکومت اشکانی زندگی می کردند، در ستایش خدایان و انجام مراسم دینی خود آزاد بودند. — آزادی دینی اشکانیان زمینه مناسبی را برای همزیستی مسالمت آمیز پیروان دین ها و عقاید مختلف فراهم آورد. — ازاین رو، یونانی تبارانی که در ایران می زیستند، بدون هیچ مزاحمتی خدایان خود را می پرستیدند. — یهودیان نیز همچون دوره هخامنشی، حکومت ایران را پناهگاه مناسبی برای خود می شمردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره)	درس ۱۴ ص ۱۳۲	۱
۲۰	دریافته اند که سنگ تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده اند، از نقش برجسته های بین النهرین و به ویژه نقش برجسته های آشوری، الهام والگو گرفته اند.	درس ۱۶ ص ۱۴۶	۱
۲۰	«سلامت، موفق و عاقبت به خیر باشید.»	جمع نمره	۲۰

همکاران گرامی ؛ خداقوت ، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است .

خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی اوراق دانش آموزان صرفاً براساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند .

باسپاس از مساعدت همکاران بزرگواران

مهر آموزشگاه (نمونه سوم)	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		پاسخ برگ آزمون نوبت خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی	
	دبیر مربوطه : صباح محمدی		نام و نام خانوادگی : نام کلاس :	
	تاریخ امتحان : ساعت شروع :		مدت امتحان : ۷۰ دقیقه تعداد صفحات : ۲ تعداد سؤال : ۲۰ بارم : ۲۰ نمره	

امضاء	تاریخ تصحیح	نام و نام خانوادگی مصحح	نمره با حروف	نمره با عدد	نتیجه
					تصحیح
۰/۷۵		(الف) (ب) (ج)			(۱) صحیح و غلط
۰/۷۵		(الف) (ب) (ج)			(۲) جورگردنی
۰/۵		(الف) (ب)			(۳) جای خالی
۰/۵		(الف) (ب)			(۴) گزینه مناسب
۰/۵		(الف) (ب)			(۵) کوتاه پاسخ
۲		(۶) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم : (الف) (ب)			
۳		(۷) توصیف، فهرست و طبقه بندی : (الف) (ب) (ج) (د) (هـ)			
۲		(۸) اظهار نظر و قضاوت : (الف) (ب)			
« ادامه پاسخ برگ در صفحه دوم »					

مهر آموزشگاه (نمونه سوّم)	پاسخ برگ آزمون نوبت خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی		نام و نام خانوادگی : نام کلاس :	
	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳			
	دبیر مربوطه : صباح محمدی			
تاریخ امتحان :	ساعت شروع :	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه	تعداد صفحات : ۲	تعداد سؤال : ۲۰
بارم : ۲۰ نمره				

۲	۹) مقایسه پدیده‌های تاریخی : الف)..... ب).....
۱	۱۰) کاربرست شواهد: الف)..... ب)..... ج)..... د).....
۰/۵	۱۱).....
۰/۵	۱۲).....
۰/۵	۱۳).....
۰/۵	۱۴).....
۰/۵	۱۵).....
۰/۵	۱۶).....
۱	۱۷).....
۱	۱۸).....
۱	۱۹).....
۱	۲۰).....
۲۰	جمع نمره « سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : خرداد ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاه :	زمان امتحان :	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	(نمونه چهارم)	بارم

۰/۲۵	۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) دردوران ساسانیان، موبدان زرتشتی، مدافع نابرابری های اجتماعی و امتیازات طبقه حاکم بودند. ب) داریوش یکم به عنوان بنیان گذار و طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان شناخته می شود. ج) اسپارت ازدولت شهرهای یونان مرکزفعالیت های فلسفی، علمی و نیز زادگاه مردم سالاری(دموکراسی)به شمارمی رفت .								
۰/۲۵	۲	کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف) ساسانیان</td><td>۱) قالی پازیریک</td></tr><tr><td>ب) سلوکیان</td><td>۲) معبد آناهیتا در شهر کنگاور</td></tr><tr><td>ج) هخامنشیان</td><td>۳) کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور)</td></tr><tr><td>د) اشکانیان</td><td></td></tr></table>	الف) ساسانیان	۱) قالی پازیریک	ب) سلوکیان	۲) معبد آناهیتا در شهر کنگاور	ج) هخامنشیان	۳) کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور)	د) اشکانیان	
الف) ساسانیان	۱) قالی پازیریک									
ب) سلوکیان	۲) معبد آناهیتا در شهر کنگاور									
ج) هخامنشیان	۳) کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور)									
د) اشکانیان										
۰/۵	۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (مصری - اکدی - اموری - سومری) الف) سلسله بابل قدیم که مشهورترین فرمانروای آن حمورابی بود را قومتاسیس کردند . ب) در حدود ۲۴۰۰ ق.م.. قومی که به فرماندهی سارگن بر کشورهای سومری مسلط شد..... بودند .								
۰/۵	۴	گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف) در کدام یک از گزینه های رابطه علت و معلولی درست بیان نشده است ؟ ۱) رونق بی سابقه دین مسیحیت ← امپراتور کنستانتین ۲) قیام بردگان در روم ← اسپارتاکوس ۳) پزشک نامدار یونانی در عهد باستان ← بقراط، ۴) ساستمدار آزادی خواه یونان ← اسکندرمقدونی ب) کدام جشن ، به جمشید ، نخستین پادشاه افسانه ای ایران ، نسبت داده شده است ؟ ۱) مهرگان ۲) سده ۳) نوروز ۴) گاهنبارها								
۰/۵	۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف) هنر گچ بری در دوره اشکانیان در کدام یک از بناها به نهایت ظرافت خود رسید ؟ ب) مدارس دوره سانیان که افراد ارتش در آنجا آموزش می دیدند چه نام داشتند ؟								
۲	۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) واستریوشان سالار : ب) حکومت ملوک الطوائفی :								
۳	۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) از آموزه هاو اعتقادات دینی زرتشتیان دو موردرا ذکر کنید. (۱ نمره) ب) مهمترین ویژگی دانشگاه جندی شاپور در زمان ساسانیان چه بود؟ (۱ نمره) ج) دو مورد از عوامل جغرافیایی که تاثیر مهمی بر تاریخ و زندگی مردم نواحی مختلف دارند نام ببرید. (۰/۵ نمره) د) محققان اروپایی دوره صفویه،اطلاعات خود در باره ایران دردوره باستان را از چه منابعی گرفته بودند؟ (۰/۵ نمره)								
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »										

سؤالات امتحانی درس : تاریخ ۱	سال تحصیلی : ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع :
نوبت امتحان : خرداد ۱۴۰۴	رشته : ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه : ۲	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	نام آموزگاه :	زمان امتحان :	
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد).	(نمونه چهارم)	بارم

۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف) به نظر شما انسان های نخستین چگونه قادر به حرف زدن و اندیشیدن شدند ؟ ب) به نظر شما حکومت ساسانی در اواخر دوران خود با چه مشکلات داخلی مواجه بود که باعث سقوط آنها گردید ؟	۲
۹	مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف) شیوه حکومت اردشیر دوم و اردشیر سوم از پادشاهان سلسله هخامنشی را ، با یکدیگر مقایسه کنید. ب) نوع قضاوت روحانیون زرتشتی وقضات شاهی در ایران باستان را ، از لحاظ جرایم مورد رسیدگی با هم مقایسه نمائید .	۲
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: با توجه به متن، به سؤال زیر پاسخ دهید. (هر مورد ۲۵/۰) موزه ها؛ گنجینه های آثار باستانی موزه ها مهم ترین مکان گردآوری، نگهداری، مرمت، مطالعه و نمایش آثار باستانی هستند. موزه ایران باستان از جمله بزرگ ترین موزه های ایران است که آثار باستانی ارزشمندی در آن حفظ و به نمایش گذارده شده است. همچنین بسیاری از آثار باستانی گران بهای ایران، زینت بخش موزه های متعددی در شهرهای متعدد کشورهای مختلف جهان به خصوص موزه های لوور در فرانسه ، بریتانیا در انگلیس ، آرمیتاژ در روسیه و متروپولیتن در آمریکا هستند. سؤال : با توجه به متن فوق الذکر ، هر کدام از موزه های فوق الذکر در چه شهری از کشورهای مذکور قرار دارند؟ الف) موزه آرمیتاژ روسیه (ب) موزه بریتانیای انگلیس (ج) موزه متروپولیتن آمریکا (د) موزه لور فرانسه	۱
تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	رویدادهای تاریخی در نتیجه کنش متقابل چه عواملی پدید آمده اند؟	۰/۵
۱۲	حاکمان محلی در زمان اشکانیان چه اختیاراتی داشتند؟ (ذکر یک مورد کافی است)	۰/۵
۱۳	یک مورد از پیامدهای جنگ های پلوپونزی مابین دولت شهرهای یونانی را بنویسید.	۰/۵
۱۴	وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم ایران در دوران باستان همواره تحت تاثیر چه عواملی قرار داشت؟	۰/۵
۱۵	ایرانیان چگونه به تأثیر گذارترین مردم ، در جهان متمدن و شناخته شده روزگار هخامنشیان تبدیل شدند ؟	۰/۵
۱۶	از چه زمانی در دوره ساسانی گروه های غیر زرتشتی (مثل مانویان و مسیحیان) با مشکلاتی روبه رو شدند؟	۰/۵
۱۷	موقعیت اجتماعی و حقوقی زنان در عصر ساسانی چگونه بود ؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۸	شی هوانگ تی برای تسلط بیشتر حکومت مرکزی چین، چه اقداماتی انجام داد؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۹	کاوش های باستان شناسی اخیر در محوطه باستانی چغاگلان شهرستان مهران، چه نتایج تاریخی در برداشته است؟	۱
۲۰	در تقسیم بندی قدیمی دوره ایران باستان، سطح اطلاعات و مطالب دوره های مختلف چگونه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»		
صبحاح محمدی - دبیر تاریخ خرداد ۱۴۰۴		

راهنمای تصحیح آزمون خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمونه چهارم	نمره
------	---------------	-------------	------

۱	صحیح و غلط: (هر مورد ۰/۲۵) الف) صحیح ب) صحیح ج) غلط (به جای اسپارت « آتن » صحیح است).	۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۱۲ ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۰ ۰/۲۵ درس ۶ ص ۵۲
۲	جور گردنی: (هر مورد ۰/۲۵) الف) ستون - ج) هخامنشیان ب) ستون - د) اشکانیان ج) با ستون - الف) ساسانیان	۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۴۷ ۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۴۸ ۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۵۰
۳	جاهای خالی: (هر مورد ۰/۲۵) الف) اموری ب) اکدی	۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۷ ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۷
۴	چند گزینه ای: (هر مورد ۰/۲۵) الف) گزینه ۴ - ساستمدار آزادی خواه یونان ← اسکندر مقدونی (پریکلس صحیح است). ب) گزینه ۳ - نوروژ	۰/۲۵ درس ۶ ص ۵۲ ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۱۶
۵	پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۲۵) الف) کوه خواجه در سیستان ب) ارتشتارستان	۰/۲۵ درس ۱۶ ص ۱۴۸ ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۸
۶	تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف) یکی از مقام های عالی رتبه دوره ساسانی که رئیس روستاییان و کشاورزان بود که مسئولیت گردآوری مالیات کشاورزی را برعهده داشت ۰/۵ و برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار تلاش زیادی می کرد. ۰/۵ ب) حکومت ملوک الطوایفی: نظام حکومتی دوره اشکانی که مجموعه ای از حکومت های نیمه مستقل بود ۰/۵ که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می دادند ۰/۵	۰/۵ درس ۱۳ ص ۱۱۹ درس ۱۰ ص ۹۳
۷	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا با ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) — اساس تعالیم زرتشت بر یگانگی و پرستش اهوره مزدا قرار دارد. — با قربانی کردن بی رویه حیوانات به ویژه گاو مخالف بودند — به جهان آخرت اعتقاد داشتند. — بر پایه تعلیمات زرتشت دو نیروی نیک و بد در جهان وجود دارد (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) ب) مثل دانشگاه های پزشکی امروزی، دارای بیمارستان های بود که دانشجویان در کنار آموزش های نظری، ۰/۵ به صورت عملی نیز با درمان بیماران آشنا می شدند ۰/۵ ج) — آب و خاک — آب و هوا — پستی ها و بلندی ها — موقعیت سرزمین و ارتباطی — دسترسی به آب های آزاد (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵ نمره) د) از نوشته های هردوت ۰/۲۵ و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان ۰/۲۵	درس ۱۴ ص ۱۲۸ و ۱۲۹ درس ۱۵ ص ۱۴۲ درس ۲ ص ۱۷ درس ۷ ص ۶۳

«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»

راهنمای تصحیح آزمون خرداد درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:
پایه دهم دوره دوم متوسطه خرداد ۱۴۰۴	تاریخ آزمون:	
دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیر مربوطه: صباح محمدی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمونه چهارم	نمره
------	---------------	-------------	------

۸	اظهار نظر و قضاوت. (هر مورد ۱ نمره) الف) — انسان های نخستین در آغاز، قادر به حرف زدن نبودند، اما برای اینکه بتوانند به صورت گروهی به شکار بروند، باید به گونه ای با هم ارتباط برقرار می کردند. — به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشردرسخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت. (ذکر یک مورد کافی است. ۱ نمره) باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز باموارد فوق نمره داده شود ب) — ضعف قدرت سیاسی پادشاهان بدلیل اختلاف پیاپی با بزرگان و اشراف — شورش های مکرر فرماندهان نظامی و مداخله آنان در کشمکش های سیاسی — نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به دلیل حاکم بودن نظام طبقات در جامعه — کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه های دجله و فرات — اجرای قوانین سخت و دست پاگیر موبدان زرتشت (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵ نمره) باتوجه به ماهیت سؤال در صورت تناسب پاسخ دانش آموز باموارد فوق نمره داده شود (ذکر یک مورد کافی است. ۱ نمره)	۲
۹	مقایسه پدیده های تاریخی. (هر مورد ۱ نمره) الف) اردشیر دوم به خوش گذرانی و راحت طلبی مشهور بود. در دوران فرمانروایی او مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد. ۰/۵ اردشیر سوم، پادشاهی جاه طلب و جنگجو بود و مصر را دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی کرد ۰/۵ درس ۹ ص ۸۷ ب) روحانیون عمدتاً به اختلافات حقوقی و مدنی، ۰/۵ و قضات شاهی به جرایم سیاسی و نظامی رسیدگی می کردند ۰/۵ درس ۱۱ ص ۱۰۴	۲
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی. (هر مورد ۰/۲۵) الف) سن پترزبورگ ب) لندن ج) نیویورک د) پاریس درس ۳ ص ۲۶	۱
سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	رویدادها و تحولات تاریخی در نتیجه رفتار متقابل انسان ها با یکدیگر و با طبیعت، پدید آمده اند درس ۱ ص ۲ ۰/۵	۰/۵
۱۲	— آنان دارای سپاه بودند — به نام خود سکه ضرب می کردند. — این گروه از پادشاهان و حاکمان محلی برای نشان دادن اطاعت و وفاداری خویش به حکومت اشکانی، علاوه به پرداخت باج و خراج سالانه، به هنگام جنگ، سپاه خود را در اختیار اشکانیان قرار می دادند (ذکر یک مورد کافی است. ۰/۵ نمره) درس ۱۱ ص ۱۰۲	۰/۵
۱۳	— پیروزی اسپارت بر دولت شهر آتن — ظهور قدرت جدید در مرزهای شمالی یونان (فیلیپ دوم مقدونی) و حمله به دولت شهرهای یونان درس ۶ ص ۵۲ ۰/۵	۰/۵
۱۴	عوامل سیاسی و مدیریتی و اقلیمی درس ۱۲ ص ۱۲۷ ۰/۷۵	۰/۷۵
۱۵	به واسطه تدبیر و سیاست شاهان هخامنشی درس ۹ ص ۸۹ ۰/۷۵	۰/۷۵
۱۶	با رسمی یافتن دین زرتشتی و نیرومند شدن موبدان درس ۱۴ ص ۱۳۵ ۱	۱
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»		

ساعت شروع:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح آزمون خرداد درس: تاریخ ۱
تاریخ آزمون:	دوره دوم متوسطه	پایه دهم خرداد ۱۴۰۴
دبیر مربوطه: صباح محمدی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	دبیرستان
نمره	راهنمای تصحیح (نمونه چهارم)	ردیف
	۱۷ — تنی چند از زنان خاندان شاهی مانند همسر یزگرد دوم و دو دختر خسرو پرویز به نام های بوران (پوران) و آزرمی دخت بر تخت سلطنت نشستند. — در آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی، مطالب و گزارش های وجود دارد که دلالت بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوران می کند؛ — زن حق مالکیت و فعالیت اقتصادی داشت و میتواند درآمد کسب کند و در اموال همسر خود شریک باشد. — همچنین زن میتواند در دادگاه، برای دریافت حقوق خود، اقامه دعوا کند درس ۱۲ ص ۱۱۵ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)	
۱	۱۸ — او تشکیلات اداری و مالیات را نوسازی کرد — شبکه گسترده ای از جاده ها ساخت. — به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن ها و اندازه ها و عیار سکه ها را یکسان نمود — دیوار چین را برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد تکمیل کرد. درس ۵ ص ۴۷ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)	
۱	۱۹ — نشان داده است که ساکنان نواحی کوهپایه ای زاگرس جزو نخستین مردمان در جهان بوده اند که حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشت گیاهانی مانند جو و گندم و اهلی نمودن جانوران مثل بز و گوسفند کردند — این اقدام به منزله ورود انسان از دوره شکار و گردآوری خوراک به دوره یکجانشینی و تولید خوراک در فلات ایران است. درس ۷۳ ص ۷۳ (ذکر یک مورد کافی است. ۵/۰ نمره)	
۱	۲۰ — مطالب مربوط به پیشدادیان و کیانیان آمیخته با افسانه های کهن بود — درباره اشکانیان مطالب بسیار کم و محدود به بعضی اسامی بود — ولی در خصوص ساسانیان اطلاعات تاریخ قابل توجه وجود داشت درس ۷ ص ۶۲ (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)	
۲۰	« سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید » جمع نمره	
همکاران گرامی ؛ خداقوت ، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است . خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی اوراق دانش آموزان صرفاً براساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند . باسپاس از مساعدت همکاران بزرگواران		

پاسخ برگ آزمون نوبت خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی		نام و نام خانوادگی : نام کلاس :		اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ دبیر مربوطه : صباح محمدی		مهر آموزشگاه (نمونه چهارم)					
تاریخ امتحان :		ساعت شروع :		مدت امتحان : ۷۰ دقیقه		تعداد صفحات : ۲		تعداد سؤال : ۲۰		بارم : ۲۰ نمره	

نتیجه تصحیح	نمره با عدد	نمره با حروف	نام و نام خانوادگی مصحح	تاریخ تصحیح	امضاء

۰/۷۵	(۱) صحیح و غلط (الف) (ب) (ج)				
۰/۷۵	(۲) جور کردنی (الف) (ب) (ج)				
۰/۵	(۳) جای خالی (الف) (ب)				
۰/۵	(۴) گزینه مناسب (الف) (ب)				
۰/۵	(۵) کوتاه پاسخ (الف) (ب)				
۲	(۶) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم : (الف) (ب)				
۳	(۷) توصیف، فهرست و طبقه بندی : (الف) (ب) (ج) (د)				
۲	(۸) اظهار نظر و قضاوت : (الف) (ب)				

« ادامه پاسخ برگ در صفحه دوم »

مهر آموزشگاه (نمونه چهارم)		پاسخ برگ آزمون نوبت خرداد تاریخ ۱ پایه دهم ادبیات و علوم انسانی	
		نام و نام خانوادگی : نام کلاس :	
		اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مریوان دبیرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دبیر مربوطه : صباح محمدی	
تاریخ امتحان :	ساعت شروع :	مدت امتحان : ۷۰ دقیقه	تعداد صفحات : ۲
تعداد سؤال : ۲۰	بارم : ۲۰ نمره		

۲	۹) مقایسه پدیده‌های تاریخی : الف)..... ب).....
۱	۱۰) کاربرد شواهد: الف)..... ب)..... ج)..... د).....
۰/۵	۱۱).....
۰/۵	۱۲).....
۰/۵	۱۳).....
۰/۵	۱۴).....
۰/۵	۱۵).....
۰/۵	۱۶).....
۱	۱۷).....
۱	۱۸).....
۱	۱۹).....
۱	۲۰).....
۲۰	جمع نمره « سلامت ، موفق و عاقبت به خیر باشید .»